

Наредба № 30
на БНБ
от 11 септември 2024 г.
за изчисляване размера на дължимите от банките
премийни вноски по Закона за гарантиране на
влоговете в банките

(Обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 82 от 27 септември 2024 г.)

Глава първа
Общи положения

Чл. 1. (1) Тази наредба определя начина за изчисляване размера на премийните вноски, които всяка банка – член на системата за гарантиране на влоговете в Република България, трябва да прави във Фонда за гарантиране на влоговете в банките (Фонда), както и процедурата при неплащане на премийните вноски.

(2) Премийните вноски по ал. 1 могат да бъдат:

1. годишни;
2. извънредни;
3. годишни премийни вноски в намален размер.

(3) Управителният съвет на Фонда определя дължимите премийни вноски за всяка банка, като отчита рисковия ѝ профил и сумата на гарантираните влогове в банката за предходната година, изчислена като средна стойност от размера на гарантираните влогове към края на всяко тримесечие.

Глава втора
Ред и срокове за определяне на премийните вноски

Чл. 2. (1) До 20 март на текущата година управителният съвет на Фонда определя общата сума на дължимите от банките годишни премийни вноски или годишни премийни вноски в намален размер.

(2) По препоръка на Българската народна банка (БНБ), отчитайки етапа на бизнес цикъла, възможното проциклично въздействие на вноските и очакваното развитие на агрегирания размер на гарантираните влогове, до 15 април на текущата година управителният съвет на Фонда може да преразгледа решението по ал. 1 и да определи по-висока обща сума на дължимите от банките годишни премийни вноски или годишни премийни вноски в намален размер.

(3) До 1 май на текущата година управителният съвет на Фонда определя размера на дължимата от всяка банка годишна премийна вноска или годишна премийна вноска в намален размер.

Чл. 3. (1) В хипотезата на чл. 18, ал. 1 от Закона за гарантиране на влоговете в банките (ЗГВБ) управителният съвет на Фонда определя общата сума на дължимите от банките извънредни премийни вноски най-късно до седем дни преди посочената от него крайна дата за превеждането им.

(2) Управителният съвет на Фонда определя размера на дължимата от всяка банка извънредна премийна вноска в срок до пет дни преди посочената от него крайна дата за превеждането им.

Чл. 4. Нормите на годишните премийни вноски, на годишните премийни вноски в намален размер и на извънредните премийни вноски са еднакви за всички банки и представляват съотношението между общата сума на премийните вноски, определена съгласно чл. 2, ал. 1 или чл. 3, ал. 1 от тази наредба, и средната стойност от размера на гарантираните влогове за банковата система към края на всяко тримесечие на календарната година, за която съответните премийни вноски са дължими.

Глава трета

Определяне на общата сума на годишните премийни вноски

Чл. 5. Управителният съвет на Фонда определя минимална обща сума на годишните премийни вноски за текущата година с оглед постигането на целевото равнище на средствата във Фонда, като отчита очакваното развитие на агрегирания размер на гарантираните влогове, срока за изплащане на задълженията на Фонда и състоянието на банковия сектор.

Чл. 6. (1) За определяне на минималната обща сума на годишните премийни вноски управителният съвет на Фонда определя ежегодно процентното нарастване на минималната обща сума на годишните премийни вноски.

(2) При определяне на процентното нарастване на минималната обща сума на годишните премийни вноски се вземат предвид състоянието на банковия сектор, срокът за достигане на целевото равнище на средствата във Фонда, както и сумата и срокът за изплащане на задълженията на Фонда.

Чл. 7. (1) Минималната обща сума на годишните премийни вноски се изчислява като сбор от:

1. произведението между необходимите средства за достигане на целевото равнище във Фонда и фактора на растежа на премийните вноски за достигане на целевото равнище; и

2. произведението между необходимите средства за изплащане на задълженията на Фонда и фактора на растежа на премийните вноски за изплащане на задълженията на Фонда.

(2) Факторът на растежа на премийните вноски за достигане на целевото равнище на средствата във Фонда се изчислява по следната формула:

$$CGFTL = \frac{GRC}{(1 + GRC)^n - 1}, \text{ където}$$

$CGFTL$ е факторът на растежа на премийните вноски за достигане на целевото равнище на средствата във Фонда;

GRC – процентното нарастване на минималната обща сума на годишните премийни вноски съгласно чл. 6;

n – брой години на плащане на годишните премийни вноски до достигане на целевото равнище на средствата във Фонда.

(3) Факторът на растежа на премийните вноски за изплащане на задълженията на Фонда се изчислява по следната формула:

$$CGFL = \frac{GRC}{(1 + GRC)^n - 1}, \text{ където}$$

$CGFL$ е факторът на растежа на премийните вноски за изплащане на задълженията на Фонда;

GRC – процентното нарастване на минималната обща сума на годишните премийни вноски съгласно чл. 6;

n – брой години, определени с решение на управителния съвет на Фонда, отчитайки състоянието на банковия сектор и структурата на предстоящите плащания по задълженията на Фонда.

Чл. 8. (1) Необходимите средства за достигане на целевото равнище на средствата във Фонда се изчисляват, като от сбора на сумата за достигане на целевото равнище на средствата във Фонда и изходящите прогнозни парични потоци на Фонда се извади стойността на входящите прогнозни парични потоци.

(2) Сумата за достигане на целевото равнище на средствата във Фонда се изчислява по следната формула:

$$TLN = TCD \times TL \times (1 + GRCD)^n, \text{ където}$$

TLN е сумата за достигане на целевото равнище на средствата във Фонда;

TCD – сумата на гарантираните влогове към края на предходната година;

TL – размерът на целевото равнище на средствата във Фонда;

$GRCD$ – процентното нарастване на сумата на гарантираните влогове на годишна база;

n – брой години на плащане на годишните премийни вноски до достигане на целевото равнище на средствата във Фонда.

(3) Размерът на входящите прогнозни парични потоци на Фонда за достигане на целевото равнище е по-малката стойност между средствата, признати от Фонда като квалифицирани налични финансови средства

(КНФС) към края на предходната година, и сумата за достигане на целевото равнище на средствата във Фонда съгласно ал. 2.

(4) Изходящите прогнозни парични потоци на Фонда са разходите, свързани с изплащане на гарантираните влогове от Фонда, както и разходите за финансиране на действия по реструктуриране на банки при условията и по реда на чл. 144 от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ЗВПКИИП).

(5) Изходящите прогнозни парични потоци на Фонда по ал. 4, възникнали след годината, определена за достигане на целевото равнище на средствата във Фонда, участват в изчислението с претегления им размер със съотношението между оставащия брой години до достигане на целевото равнище и броя години до падежа на задълженията на Фонда.

Чл. 9. (1) Необходимите средства за изплащане на задълженията на Фонда се изчисляват като разлика между изходящите прогнозни парични потоци и стойността на входящите прогнозни парични потоци.

(2) Входящите прогнозни парични потоци за изплащане на задълженията на Фонда са равни на сбора от:

1. средствата, признати от Фонда като други налични финансови средства в края на предходната година;

2. положителната разлика между средствата на Фонда, признати за КНФС в края на предходната година, и сумата за достигане на целевото равнище на средствата във Фонда съгласно чл. 8, ал. 2;

3. брутната стойност на заемите, които са договорени, но не са усвоени;

4. прогнозните парични потоци, свързани с очакваните суми от осребряване на имуществото на банка в несъстоятелност в случаите на суброгация и/или възстановени средства във Фонда, използвани в процеса по реструктуриране на банки при условията и по реда на чл. 144 от ЗВПКИИП.

(3) Изходящите прогнозни парични потоци за изплащане на задълженията на Фонда са всички прогнозни плащания по главници и лихви по получени заеми, включително заеми, които са договорени, но не са усвоени.

Чл. 10. Допустимият минимален размер на общата сума на годишната премийна вноска за достигане на целевото равнище се изчислява, като разликата между сумата на целевото равнище на средствата във Фонда и сумата на средствата, признати за КНФС, се раздели на броя години на плащане на годишните премийни вноски до достигане на целевото равнище на средствата във Фонда по следната формула

$$ATL = \frac{TLN - QAFM}{n}, \text{ където}$$

ATL е допустимият минимален размер на общата сума на годишната премийна вноска за достигане на целевото равнище на средствата във Фонда;

TLN – сумата за достигане на целевото равнище на средствата във Фонда съгласно чл. 8, ал. 2;

$QAFM$ – сумата на средствата, признати за КНФС;

n – брой години на плащане на годишните премийни вноски до достигане на целевото равнище на средствата във Фонда.

Чл. 11. (1) Управителният съвет на Фонда може да определи по-висока обща сума на годишните премийни вноски от определената минимална обща сума на годишните премийни вноски съгласно чл. 7, ал. 1, като отчита както етапа на бизнес цикъла и възможното проциклично въздействие на вноските, така и индивидуалния рисков профил на банките и общия риск за банковата система.

(2) Общата сума на годишните премийни вноски за текущата година трябва да е по-голяма или равна на допустимия минимален размер на общата сума на годишната премийна вноска за достигане на целевото равнище по чл. 10.

(3) Управителният съвет на Фонда може да определи по-ниска обща сума на годишните премийни вноски от допустимия минимален размер по чл. 10 след разрешение от БНБ, като отчита етапа на бизнес цикъла и възможното проциклично въздействие на вноските, което не следва да преняства достигане на целевото равнище.

Чл. 12. (1) При достигане на целевото равнище на средствата във Фонда управителният съвет на Фонда може да реши годишните премийни вноски да не се плащат за определен период или да се плащат годишни премийни вноски в намален размер.

(2) Общата сума на годишните премийни вноски в намален размер се определя при отчитане на необходимите средства за поддържане на целевото равнище на средствата във Фонда и за изплащане задълженията на Фонда, индивидуалния рисков профил на банките и общия риск за банковата система като сбор от:

1. разликата между размера на гарантираните влогове към края на предходната година и размера на гарантираните влогове към края на годината преди нея, умножена с размера на целевото равнище на средствата във Фонда;

2. изходящите парични потоци, които могат да възникнат съгласно чл. 8, ал. 5, умножени с реципрочната стойност на оставащия брой години до падежирането им;

3. средствата за изплащане на задълженията на Фонда, изчислени съгласно чл. 9;

4. средствата, отразяващи етапа на бизнес цикъла и възможното проциклично въздействие на вноските, както и индивидуалния рисков профил на банките и общия риск за банковата система, определени от управителния съвет на Фонда.

Глава четвърта

Метод за определяне на индивидуалните премийни вноски

Чл. 13. (1) Рисковият профил на банките се определя въз основа на рисковите показатели, които се отнасят към една от следните категории риск:

1. капитал;
2. ликвидност и финансиране;
3. качество на активите;
4. бизнес модел и управление;
5. потенциални загуби за Фонда.

(2) Рисковите показатели представляват финансови съотношения или качествени показатели.

Чл. 14. (1) Рисковите показатели, които се използват за целите на определянето на премийните вноски, са:

1. отношение на ливъридж;
2. съотношение на базов собствен капитал от първи ред (*CET1*);
3. отношение на ликвидно покритие (*LCR*);
4. отношение на нетно стабилно финансиране (*NSFR*);
5. съотношение на необслужваните експозиции (*NPLR*);
6. съотношение на общата рискова експозиция (*TREA*);
7. възвръщаемост на активите (*RoA*);
8. темп на растеж на гарантираните влогове (*CDGR*);
9. коефициент на ликвидно покритие на негарантирания размер на влоговете (*LCND*);

10. гарантирани депозити към свободни от тежести активи (*CDUA*).

(2) Разпределението на рисковите показатели по ал. 1 по категории риск и начинът за изчисляването им са посочени в приложение № 1.

(3) Средната аритметична стойност на рисковите показатели по ал. 1, т. 1–6 и 8–10 се определя за предходната година на база стойностите на показателите към края на всяко тримесечие. Индивидуалните рискови оценки за тези показатели се определят въз основа на получените осреднени стойности.

(4) Индивидуалната рискова оценка на рисковия показател по ал. 1, т. 7 се определя като среднопретеглена стойност на съответния показател с тегло за предходната година – 60%, и тегло за годината, която я предхожда – 40%.

Чл. 15. (1) За всяка банка се определят индивидуални рискови оценки, съответстващи на всеки рисков показател, включен в модела за изчисляване на годишните премийни вноски.

(2) Индивидуалните рискови оценки зависят от пропорционалните отстояния на стойността на дадения рисков показател от границите на определен за него интервал.

(3) При определянето на границите на отделните рискови показатели Фондът следва да осигури достатъчно разграничаване на индивидуалните рискови оценки на отделните банки, с цел да се избегне системното попадане на твърде значим дял от банките под долната или над горната граница.

(4) Границите по ал. 2 се определят с решение на управителния съвет на Фонда, което се преразглежда периодично на всеки две години или при необходимост и се оповестява на интернет страницата на Фонда.

(5) Индивидуалните рискови оценки за рисковите показатели по чл. 14, ал. 1, т. 1–4, 7, 9–10 се изчисляват по следната формула:

$$IRS_j = \begin{cases} 0 & \text{Ако } A_j > a_j \\ 100 & \text{Ако } A_j < b_j \\ \frac{a_j - A_j}{a_j - b_j} \times 100, & \text{Ако } b_j \leq A_j \leq a_j \end{cases}, \text{ където}$$

IRS_j е индивидуалната рискова оценка, съответстваща на рисков показател j ;

A_j – стойността на рисковия показател j за съответния период, изчислена съгласно приложение № 1;

a_j – горната граница на диапазона на рисковия показател j ;

b_j – долната граница на диапазона на рисковия показател j .

(6) Индивидуалните рискови оценки за рисковите показатели по чл. 14, ал. 1, т. 5 и 6 се изчисляват по следната формула:

$$IRS_k = \begin{cases} 100 & \text{Ако } A_k > a_k \\ 0 & \text{Ако } A_k < b_k \\ \frac{A_k - b_k}{a_k - b_k} \times 100, & \text{Ако } b_k \leq A_k \leq a_k \end{cases}, \text{ където}$$

IRS_k е индивидуалната рискова оценка, съответстваща на рисков показател k ;

A_k – стойността на рисковия показател k за съответния период, изчислена съгласно приложение № 1;

a_k – горната граница на диапазона на рисковия показател k ;

b_k – долната граница на диапазона на рисковия показател k .

(7) Индивидуалните рискови оценки за рисковия показател по чл. 14, ал. 1, т. 8 се изчисляват по следната формула:

$$IRS_m = \begin{cases} 100 & \text{Ако } A_m \geq a_m \\ 0 & \text{Ако } A_m < a_m \end{cases}, \text{ където}$$

IRS_m е индивидуалната рискова оценка, съответстваща на рисков показател m ;

A_m – стойността на рисковия показател m за съответния период, изчислена съгласно приложение № 1;

a_m – горната граница на диапазона на рисковия показател m .

(8) Индивидуалните рискови оценки варират в диапазона между 0 и 100, като независимо от характера на отделните рискови показатели по-високите стойности на съответстващите им индивидуални рискови оценки следва да отразяват влошаване на рисковия профил на банката.

(9) За всеки рисков показател по чл. 14, ал. 1, с изключение на показателя по т. 8, управителният съвет на Фонда може да определи вторична горна или долна граница, когато стойностите на рисковия показател за отделни банки отчитат високо отклонение. За рисковите показатели по чл. 14, ал. 1, т. 1–4, 7 и 9–10 със стойности, попадащи над вторичната горна граница, се определя стойност на индивидуална рискова оценка 100. За рисковите показатели по чл. 14, ал. 1, т. 5 и 6 със стойности, попадащи под вторичната долна граница, се определя индивидуална рискова оценка 100.

Чл. 16. (1) Агрегираната рискова оценка за всяка банка се изчислява като среднопретеглена стойност от индивидуалните рискови оценки, определени съгласно чл. 15.

(2) Процентното участие (теглата) на индивидуалните рискови оценки се определя съгласно приложение № 2.

(3) Агрегираната рискова оценка варира в диапазон между 0 и 100. По-високи стойности на агрегираната рискова оценка отразяват по-висок рисков профил на банката.

Чл. 17. (1) За всяка банка се определя агрегирано рисково тегло, което отразява рисковия ѝ профил.

(2) Агрегираните рискови тегла са коефициенти, чрез които се осъществява рисковата корекция на премийните вноски към Фонда. По-високите агрегирани рискови тегла са показателни за влошаване на рисковите профили на банките и водят до пропорционално увеличение на дължимата премийна вноска.

(3) Агрегираните рискови тегла на банките се изчисляват по следната формула:

$$ARW_i = \beta \times \left(\frac{\alpha}{\beta}\right)^{\left(\frac{ARS_i - \gamma}{\delta - \gamma}\right)}, \text{ където}$$

ARW_i е агрегираното рисково тегло на банка i ;

ARS_i – агрегираната рискова оценка на банка i ;

β – долната граница при определяне на агрегираните рискови тегла при съответните агрегирани рискови оценки, равна на 0;

α – горната граница при определяне на агрегираните рискови тегла при съответните агрегирани рискови оценки, равна на 100;

γ – действителният долен праг на агрегираните рискови оценки, който се преобразува в β ;

δ – действителният горен праг на агрегираните рискови оценки, който се преобразува в α .

(4) Управителният съвет на Фонда определя долната граница β , горната граница α , действителния долен праг γ и действителния горен праг δ , спазвайки следните ограничения:

1. долната граница β е в интервала между 50% и 75%;
2. горната граница α е в интервала между 150% и 200%.

(5) Границите и праговете по ал. 4 се определят с решение на управителния съвет на Фонда, което се преразглежда периодично на всеки две години или при необходимост и се оповестява на интернет страницата на Фонда.

(6) Управителният съвет на Фонда може да определи стойности за β и α извън ограниченията на ал. 4 след съгласуване с БНБ.

(7) Фондът изчислява агрегираните рискови тегла на банките и в случаите, когато е взел решение по чл. 17, ал. 1 от ЗГВБ да не се плащат премиумни вноски.

Чл. 18. (1) За да определи дължимите от всяка банка премиумни вноски за съответния период, Фондът изчислява корекционен коефициент.

(2) Корекционният коефициент представлява съотношението между сумата на гарантираните влогове за предходната година и рисково коригирания размер на сумата на гарантираните влогове за предходната година.

(3) За определяне на годишните премиумни вноски и на годишните премиумни вноски в намален размер се използва корекционен коефициент, който се изчислява по следната формула:

$$\mu = \frac{\sum CD_i}{\sum CD_i \times ARW_i}, \text{ където}$$

μ е корекционен коефициент;

CD_i – сумата на гарантираните влогове в банка i за предходната година, изчислена като средна стойност от размера на гарантираните влогове към края на всяко тримесечие;

ARW_i – агрегираното рисково тегло на банка i .

(4) За определянето на извънредните премиумни вноски се използва корекционен коефициент μ' , който се изчислява по следната формула:

$$\mu' = \frac{\sum CD_i'}{\sum CD_i' \times ARW_i'}, \text{ където}$$

μ' е корекционен коефициент;

CD_i' – сумата на гарантираните влогове в банка i , изчислена като средна стойност от размера на гарантираните влогове за последните четири тримесечия, предхождащи тримесечието, в което вноската става изискуема, и за които във Фонда е наличен пълният набор от актуални и валидирани данни за всички банки съгласно чл. 24;

ARW_i' – агрегираното рисково тегло на банка i , изчислено за целите на последно внесените годишни премиумни вноски.

Чл. 19. (1) Фондът изчислява дължимата от всяка банка годишна премийна вноски или годишна премийна вноски в намален размер по следната формула:

$$C_i = CR \times CD_i \times ARW_i \times \mu, \text{ където}$$

C_i е годишната премийна вноски на банка i ;

CR – нормата на вноската съгласно чл. 4;

CD_i – сумата на гарантираните влогове в банка i за предходната година, изчислена като средна стойност от размера на гарантираните влогове към края на всяко тримесечие;

ARW_i – агрегираното рисково тегло на банка i ;

μ – корекционният коефициент, който се изчислява по реда на чл. 18, ал. 3.

(2) При определянето на годишните премийни вноски на банките управителният съвет на Фонда включва във формулата за тяхното изчисляване корекционния коефициент μ , ако този коефициент, изчислен съгласно чл. 18, ал. 3, е по-висок от едно. Ако корекционният коефициент μ е по-малък от едно, управителният съвет на Фонда може да вземе решение корекционният коефициент да бъде изключен.

Чл. 20. (1) Управителният съвет на Фонда изчислява дължимата от всяка банка извънредна премийна вноски по следната формула:

$$C'_i = CR' \times CD'_i \times ARW'_i \times \mu', \text{ където}$$

C'_i е годишната извънредна премийна вноски на банка i ;

CR' – нормата на извънредната вноски съгласно чл. 4;

CD'_i – сумата на гарантираните влогове в банка i , изчислена като средна стойност от размера на гарантираните влогове за последните четири тримесечия, предхождащи тримесечието, в което вноската става изискуема, и за които във Фонда е наличен пълният набор от актуални и валидирани данни съгласно чл. 24, за банка i ;

ARW'_i – агрегираното рисково тегло на банка i , изчислено за целите на последно внесените годишни премийни вноски;

μ' – корекционният коефициент, който се изчислява по реда на чл. 18, ал. 4.

(2) При определянето на извънредната премийна вноски за всяка банка управителният съвет на Фонда включва във формулата за нейното изчисляване корекционния коефициент μ' , определен съгласно чл. 18, ал. 4.

(3) Когато управителният съвет на Фонда вземе решение за събиране на извънредни премийни вноски преди превеждането на премийните вноски за текущата година, той може да реши корекционният коефициент, определен съгласно чл. 18, ал. 4, и вноските по ал. 1 да се изчисляват във основа на агрегираните рискови тегла от предходната година.

Чл. 21. (1) Когато банка не предостави на Фонда необходимата информация съгласно чл. 24, Фондът може да използва собствените си оценки, за да

изчисли средната стойност на гарантираните влогове и отговарящите на условията влогове в тази банка.

(2) При установяване на неточности в изчислените годишни премийни вноски, годишни премийни вноски в намален размер или извънредни премийни вноски, определени по реда на чл. 19 и 20, Фондът коригира премийните вноски в съответствие с актуализираната информация.

(3) Корекции на годишна премийна вноска, годишна премийна вноска в намален размер или извънредна премийна вноска може да бъдат извършвани до две години от определянето им. С решение на управителния съвет на Фонда може да се извърши корекция и за период над две години.

(4) След повторното определяне на годишните премийни вноски, годишните премийни вноски в намален размер или на извънредните премийни вноски на банките на базата на коригираната съгласно ал. 2 и 3 информация управителният съвет на Фонда, в зависимост от констатираната неточност, взема едно от следните решения:

1. да приспадне от следващата годишна премийна вноска нетния размер на надвнесената от банката сума по годишната премийна вноска, годишната премийна вноска в намален размер или извънредната премийна вноска, или

2. да задължи банката да до внесе със следващата годишна премийна вноска разликата между дължимата и реално внесената годишна премийна вноска, годишна премийна вноска в намален размер или извънредна премийна вноска.

(5) Не се коригира общата сума на дължимите от банките годишни премийни вноски или годишни премийни вноски в намален размер, определени по реда на чл. 2, както и общата сума на дължимите от банките извънредни премийни вноски, определени по реда на чл. 3.

(6) При промяна на границите по чл. 15, ал. 3 и чл. 17, ал. 4 не се извършва корекция на изчислените годишни премийни вноски, годишни премийни вноски в намален размер или извънредни премийни вноски, определени по реда на чл. 19 и 20.

Глава пета

Извънредни премийни вноски

Чл. 22. При необходимост от извънредни премийни вноски същите се определят съгласно чл. 18, ал. 1 от ЗГВБ.

Чл. 23. (1) Фондът информира БНБ за размера на дължимата от всяка банка извънредна премийна вноска в срок не по-дълъг от два работни дни от вземане на решението.

(2) Българската народна банка информира Фонда за решения по чл. 18, ал. 4 от ЗГВБ.

Глава шеста

Обмен на информация

Чл. 24. Фондът в срока по чл. 2, ал. 3 предоставя на всяка банка информация относно:

1. общата сума на премиите вноски;
2. нормата на премиите вноски;
3. агрегираното рисково тегло;
4. размера на корекционния коефициент;
5. размера на премиената вноска на банката.

Чл. 25. Българската народна банка предоставя на Фонда необходимата информация за определяне на рисковите показатели съгласно приложение № 1.

Чл. 26. Банките предоставят на Фонда информация за:

1. размера на гарантираните влогове и броя гарантирани вложители към края на всеки месец – в срок до 20-о число на следващия месец;
2. структурата на влоговете в банката към края на всяко тримесечие – в срок до 20 дни след края на съответното тримесечие;
3. отговарящите на условията влогове към края на всеки месец – в срок до 20-о число на следващия месец.

Чл. 27. (1) Фондът предоставя на БНБ информация относно общата сума на годишните премиени вноски, годишните премиени вноски в намален размер или извънредните премиени вноски в срок от два работни дни от определянето им.

(2) Фондът предоставя информацията по чл. 24, т. 3, 4 и 5 на БНБ по собствена инициатива или при поискване.

(3) Фондът може да предостави информацията по ал. 1 на Европейския банков орган и на Единния съвет за реструктуриране по собствена инициатива или при поискване.

Глава седма

Събиране на вноските

Чл. 28. Лихвата за забава при неплащане на вноската в определения срок се начислява върху дължимата сума за срока на забавата, считано от деня, следващ крайния ден за плащане на вноската до окончателното ѝ плащане, и представлява законната лихва по просрочени парични задължения, определена с постановление на Министерския съвет.

Чл. 29. (1) При неизпълнение на приложена спрямо банката надзорна мярка по реда на чл. 16, ал. 2 от ЗГВБ Фондът с изричното съгласие на БНБ отправя едномесечно предизвестие към банката с указание, че при неплащане на дължимата вноска и лихвите за забава банката ще бъде изключена от системата за гарантиране на влоговете в Република България.

(2) Препис от предизвестията по ал. 1 се изпраща незабавно на БНБ.

(3) Ако банката не изпълни в срока на предизвестие по ал. 1 задължението си за плащане на изискуемата премийна вноска заедно с начислената законна лихва, управителният съвет на Фонда взема решение за изключване на банката от системата за гарантиране на влоговете в Република България и уведомява БНБ и банката за взетото решение.

(4) В деня на вземане на решението по ал. 3 или най-късно на следващия работен ден Фондът и БНБ публикуват съобщение на електронните си страници за изключването на банката от системата за гарантиране на влоговете в Република България.

(5) Съобщението по ал. 4 следва да посочва датата, считано от която банката е изключена от системата за гарантиране на влоговете в Република България, предприетите от БНБ мерки, както и информацията, че влоговете, налични към датата на изключване на банката от системата за гарантиране на влоговете, продължават да са гарантирани от Фонда.

Чл. 30. Банката, изключена от системата за гарантиране на влоговете в Република България по реда на чл. 16, ал. 4 от ЗГВБ, следва незабавно да уведоми за това вложителите си, като публикува съобщение на електронната си страница.

Чл. 31. В изпълнение на изискванията на чл. 16, ал. 5 от ЗГВБ за гарантирането на влоговете, налични към датата на изключване на банката от системата за гарантиране на влоговете в Република България, Фондът изисква от банката информация по реда на чл. 30, ал. 2 от ЗГВБ към датата на изключването.

Допълнителна разпоредба

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Банки“ са лицата по чл. 1, ал. 2 и 3 от ЗГВБ.
2. „Други налични финансови средства“ са всички налични финансови средства на Фонда, които не са квалифицирани налични финансови средства (напр. заети средства).
3. „Капитал от първи ред“ е капиталът от първи ред по смисъла на чл. 25 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (Регламент (ЕС) № 575/2013) (ОВ, L 176/1 от 27 юни 2013 година).
4. „Квалифицирани налични финансови средства (КНФС)“ са всички налични финансови средства, които са внесени от участващи в системата за гарантиране на влоговете в Република България банки или които произтичат от такива внесени средства.
5. „Ликвидни активи“ са активите по смисъла на глава втора „Ликвидни активи“ от Делегиран регламент (ЕС) 2015/61 на Комисията от 10 октомври 2014 година за допълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския

парламент и на Съвета по отношение на изискването за ликвидно покритие за кредитните институции (ОВ, L 11/1 от 17 януари 2015 година).

6. „Обща сума на годишните премијни вноски“ е сумата, определена от управителния съвет на Фонда за текущата година, която е по-голяма или равна на допустимия минимален размер на общата сума на годишната премијна вноска за достигане на целевото равнище с изключение на чл. 11, ал. 3.

7. „Обща рискова експозиция“ е общата рискова експозиция по смисъла на чл. 92, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

8. „Отговарящи на условията влогове“ са влоговете съгласно определението в § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на ЗГВБ.

9. „Отношение на ливъридж“ е отношението на ливъридж по смисъла на чл. 429 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

10. „Отношение на ликвидно покритие (*LCR*)“ е изискването за ликвидно покритие по смисъла на чл. 412 на Регламент (ЕС) № 575/2013.

11. „Отношение на нетно стабилно финансиране (*NSFR*)“ е отношението по смисъла на дял IV от Регламент (ЕС) № 575/2013.

12. „Свободни от тежести активи“ е понятие по смисъла на чл. 411, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

13. „Съотношение на базов собствен капитал от първи ред (*CET1*)“ е съотношението на базов собствен капитал от първи ред по смисъла на чл. 92, параграф 2, буква „а“ от Регламент (ЕС) № 575/2013.

14. „Съотношение на необслужвани експозиции (*NPLR*)“ е съотношението по смисъла на чл. 11, параграф 2, буква „ж“, подточка *ii*) от Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/451 на Комисията от 17 декември 2020 година за определяне на техническите стандарти за изпълнение за прилагането на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи и за отмяна на Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 (ОВ, L 97 от 19 март 2021 година).

15. „Целево равнище на средствата във Фонда“ е процентното съотношение на средствата във Фонда към сумата на гарантираните влогове, което следва да бъде достигнато съгласно чл. 17, ал. 4 и § 8 от преходните и заключителните разпоредби на ЗГВБ.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 2. Тази наредба отменя Наредба № 30 от 2016 г. за изчисляване размера и събиране на дължимите от банките премијни вноски по Закона за гарантиране на влоговете в банките (обн., ДВ, бр. 10 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 2 от 2019 г.).

§ 3. В срок до четири месеца от влизането на наредбата в сила управителният съвет на Фонда взема решение за определянето на границите по чл. 15, ал. 4 и чл. 17, ал. 5.

§ 4. За целите на изчисляването на годишните премийни вноски, годишните премийни вноски в намален размер и извънредните премийни вноски се приема, че агрегираните рискови тегла на клоновете на банки със седалище в трета държава, които са получили лиценз да извършват дейност в Република България, са равни на 1.

§ 5. Фондът в сътрудничество с БНБ поне веднъж на всеки пет години и преди редовния петгодишен преглед на Насоките относно методите за изчисление на вноски в схеми за гарантиране на депозитите съгласно Директива 2014/49/ЕС (ЕВА/GL/2023/02) прави сравнение на резултатите от прилагането на настоящата наредба и оценката на риска, извършена в рамките на процеса по надзорен преглед и оценка съгласно чл. 79в от Закона за кредитните институции. Българската народна банка в сътрудничество с Фонда информира Европейския банков орган за цялостния резултат от прилагането на наредбата, оценката на риска и констатираните несъответствия.

§ 6. Тази наредба се издава на основание чл. 14, ал. 4 и чл. 16, ал. 6 от Закона за гарантиране на влоговете в банките и е приета с Решение № 422 от 11 септември 2024 г. на Управителния съвет на БНБ.

§ 7. Българската народна банка по предложение на управителния съвет на Фонда издава указания по прилагането на наредбата.

Рискови показатели

1. Капитал:

1.1. Отношение на ливъридж

1.2. Съотношение на базов собствен капитал от първи ред (*CET1*).

2. Ликвидност и финансиране:

2.1. Отношение на ликвидно покритие (*LCR*)

2.2. Отношение на нетно стабилно финансиране (*NSFR*)

3. Качество на активите:

Съотношение на необслужваните експозиции (*NPLR*)

4. Бизнес модел и управление:

4.1. Съотношение на общата рискова експозиция (*TREA*):

$$TREA = \frac{\text{Обща рискова експозиция}}{\text{Общо активи}}$$

4.2. Възвръщаемост на активите (*RoA*):

$$RoA = \frac{\frac{1}{2} \times \text{Сума на нетен доход към края на предходните две години}}{\frac{1}{4} \times \text{Сума на общо активи към края на всяко тримесечие за последните четири тримесечия}}$$

4.3. Темп на растеж на гарантираните влогове (*CDGR*):

$$CDGR = \frac{\text{Сума на процентното изменение на гарантираните влогове към края на всяко тримесечие за година}}{4}$$

4.4. Коефициент на ликвидно покритие на негарантирания размер на влоговете (*LCND*):

$$LCND = \frac{\text{Ликвидни активи}}{\text{Отговарящи на условията влогове} - \text{Гарантирани влогове}}$$

5. Потенциални загуби за фонда:

Гарантирани депозити към свободни от тежести активи (*CDUA*):

$$CDUA = \frac{\text{Гарантирани влогове}}{\text{Свободни от тежести активи}}$$

Приложение № 2
към чл. 16, ал. 2**Таблицата с теглата за определяне
на агрегираните рискови оценки**

№	Рискова категория/рисков показател	Тегло
1.	Капитал	24.00%
1.1.	Отношение на ливъридж	12.00%
1.2.	Съотношение на базов собствен капитал от първи ред (<i>CET1</i>)	12.00%
2.	Ликвидност и финансиране	18.00%
2.1.	Отношение на ликвидно покритие (<i>LCR</i>)	6.00%
2.2.	Отношение на нетно стабилно финансиране (<i>NSFR</i>)	12.00%
3.	Качество на активите	15.00%
	Съотношение на необслужваните експозиции (<i>NPLR</i>)	15.00%
4.	Бизнес модел и управление	26.00%
4.1.	Съотношение на общата рискова експозиция (<i>TREA</i>)	6.00%
4.2.	Възвръщаемост на активите (<i>RoA</i>)	12.00%
4.3.	Темп на растеж на гарантираните влогове (<i>CDGR</i>)	5.00%
4.4.	Коефициент на ликвидно покритие на негарантирания размер на влоговете (<i>LCND</i>)	3.00%
5.	Потенциални загуби за Фонда	17.00%
	Гарантирани депозити към свободни от тежести активи (<i>CDUA</i>)	17.00%

